

«6D075100 – Информатика, есептеу техникасы және басқару» мамандығы бойынша (PhD) философия докторы дәрежесін алуға

Даркенбаев Даурен Кадыровичтің

«Үлкен өлшемді деректі өңдеуге арналған сандық модельдеу және бағдарламалық қамтама құру»

тақырыбына орындаған диссертациялық жұмысына докторанттың ғылыми кеңесшісі,

ф.-м.ғ.д., профессор Г.Т.Балакаеваның

ПІКІРІ

Д.К.Даркенбаевтың диссертациялық жұмысы үлкен өлшемді құрылымданбаған деректі өңдеуде DataMining әдістерін қолдана отырып, ұзақ мерзімге ипотекалық несие алушы жеке тұлғалардың төлем қабілеттерін анықтайтын жүйе моделі мен бағдарламалық қамтамасын құруға арналған.

Әлемде күн сайын, тіпті сағат сайын деректердің өсуі байқалуда. Үлкен өлшемді деректерді өңдеу және сақтау бүгінгі таңда өзекті мәселелердің бірі болып отыр. Қазіргі таңда, мемлекет тарапынан көптеген бағдарламалар ашылып, жастарды тұрғын үймен қамту мәселесі оң шешімін табу үстінде. Сонымен қатар, үлкен өлшемді деректерді өңдеу негізінде жеке тұлғалардың ұзақ мерзімге ипотекалық несие алу кезіндегі төлем қабілеттерін анықтап, сәйкесінше шешім қабылдауға ықпал ететін жұмыстарды автоматтандыру ғылым мен техниканың бүгінгі таңдағы міндеттерінің бірі болып отыр. Сондықтан шетелдік тәжірибелерді негізге ала отырып, мәселелерді шешу өте маңызды. Үлкен өлшемді деректерді өңдеуде жаңа моделдер мен алгоритмдерді құруға арналған бұл жұмыс өзекті болып табылады.

Д.К.Даркенбаевтың зерттеу жұмысында үлкен өлшемді құрылымданбаған деректерді өңдеуде Mongo DB дерекқоры қолданылған және машиналық оқыту алгоритмдері қолданыс тапқан. Деректер қорын басқару жүйесі мен деректерді интеллектуалды талдау алгоритмін интеграциялау арқылы құрылған бағдарламалық қамтама, жеке тұлғалардың төлем қабілеттерін болжау жұмыстарын толық автоматтандырып отыр. Үлкен өлшемді деректерді өңдеу әдістері салыстырылып, тиімді әдіс таңдалып, қолданыс тапқан. Зерттеу жұмысының нәтижелері жоғары дәлдіктерді көрсетіп отыр.

Жұмыс нәтижесі бойынша барлық қойылған міндеттер орындалған. Зерттеу жұмысы барысында келесідей нәтижелерге қол жеткізілген:

- Үлкен өлшемді құрылымданбаған деректерді өңдеуге арналған бағдарламалық қамтама құрылған;

- Жекелеген тұлғалардың төлем қабілетін анықтауға арналған классификациялық алгоритмдерге талдау жасалған.

- Құрылымданбаған үлкен өлшемді деректерді өңдеуде DataMining әдістері тиімді қолданылып, ал сақтауда MongoDB дерекқоры сәтті қолданыс тапқан, сонымен қатар азаматтардың төлем қабілетін анықтау алгоритмі құрылған.

